

Finansdepartementet

Remissvar över betänkandet Ett förbättrat resegarantisystem (SOU 2023:33)

Ert diarienummer: Fi2023/02126

Förvaltningsrätten har, utifrån de utgångspunkter som domstolen har att beakta, följande synpunkter på förslaget till lag om ändring i resegarantilagen.

6 §

Enligt den föreslagna bestämmelsen i 6 § andra stycket resegarantilagen ska resegarantin säkerställa att en resenärs återbetalningskrav eller ett tillgodohavande enligt ett värdebevis betalas tillbaka till resenären i den utsträckning som det inte fullgjorts till följd av arrangörens insolvens. I såväl den allmänna motiveringen som författningskommentaren anges att resenären endast får ersättning motsvarande återbetalningskravet, även om värdebeviset har ett högre värde än det återbetalningskrav som föregick det. Detta framgår dock varken av den föreslagna 6 § eller av definitionen av värdebevis i den föreslagna 3 a §.

Vidare kan följande noteras. Att resegarantin ska omfatta återbetalningskrav och värdebevis anges i 6 §, som i övrigt avser paketresor. Utredningen har inte föreslagit att motsvarande bestämmelse ska föras in i 7 §, som avser sammanlänkade researrangemang. I den föreslagna definitionen av värdebevis i 3 a § anges vidare endast ”arrangörer”. Förslaget avseende värdebevis synes alltså endast omfatta arrangörer av paketresor. I författningskommentaren till övergångsbestämmelserna (s. 223) nämns dock ”andra stycket i 6 och 7 §§”. Det är för förvaltningsrätten oklart om utredningen har avsett att även värdebevis avseende

sammanlänkade researrangemang ska omfattas av bestämmelserna. Det kommer i vart fall inte till uttryck i författningstexten.

8 a–8 c §§

I författningskommentaren till övergångsbestämmelserna anges att myndigheten får besluta att kravet på att betala bidrag till finansiering av resegarantifonden slopas när fonden uppnått målkapitalet (s. 223 f.). Skyldigheten att betala bidrag upphör dock enligt den föreslagna 8 b § när fonden har nått den storlek som anges i 8 a § andra stycket utan särskilt beslut av myndigheten. Om avsikten är att myndigheten ska fatta beslut i frågan bör detta framgå.

I 8 c § förslaget anges att den myndighet som regeringen bestämmer får besluta att skyldighet att betala bidrag enligt 8 b § åter ska gälla. Någon bestämmelse motsvarande nu gällande 4 § resegarantiförordningen finns dock inte i förordningsförslaget.

12 a §

I 12 § resegarantilagen anges att den myndighet som regeringen bestämmer prövar frågor om skyldigheten att anordna resegaranti och om det finns förutsättningar att godkänna en ordnad garanti. Även i 8 c § förslaget ges den myndighet som regeringen bestämmer befogenhet att besluta enligt den bestämmelsen. Motsvarande bemyndigande saknas i den föreslagna 12 a § (det anges dock i den allmänna motiveringen att bedömningen bör utföras av Kammarkollegiet). Liksom vad gäller 8 c § saknas också en bestämmelse motsvarande nu gällande 4 § resegarantiförordningen i förordningsförslaget.

I tredje stycket anges att en lägre garanti ska godtas under vissa förutsättningar. Enligt författningskommentaren till bestämmelsen kan undantaget innebära att garantin görs lägre eller att kravet på att ordna garanti helt slopas. Det kan diskuteras om innebörden av uttrycket ”en lägre garanti ska godtas” inbegriper att kravet på garanti helt kan slopas. Då förutsättningen för att tillämpa undantaget anges vara att det ”saknas risk för att resegarantifonden kommer att lida en förlust” utifrån bedömningen att ”det står klart att risken för insolvens är i

praktiken obefintlig” framstår det dessutom som oklart vad som skulle motivera att garantin i vissa fall sätts lägre och i andra fall slopas helt.

24 §

I 24 § resegarantilagen anges sedan tidigare att en sanktionsavgift ska tas ut om en näringsidkare inte ser till att en paketresa eller ett sammanlänkat researrangemang omfattas av en resegaranti enligt lagen. Enligt förslaget ska en sanktionsavgift också tas ut om näringsidkaren inte betalar bidrag till finansiering av resegarantifonden.

Enligt den föreslagna lydelsen av 2 § andra stycket utgörs resegarantin dels av en av arrangören ordnad garanti, dels en resegarantifond. Det kan argumenteras för att en resa omfattas av resegaranti – om än inte fullständig – redan genom fonden. I flera bestämmelser i lagförslaget har ordet *resegaranti* också bytts ut mot ordet *garanti* för att klargöra att det är den individuella garantin som åsyftas (se till exempel författningskommentaren till 10 §). Om syftet med 24 § är att kunna besluta om sanktionsavgift för den arrangör som inte ordnar individuell garanti bör detta förtydligas.

Övergångsbestämmelserna

Enligt förslaget ska 8 a–8 e §§ träda i kraft den 1 juli 2024 och övriga bestämmelser den dag som regeringen bestämmer. Avsikten är att det nya systemet ska träda i kraft först när resegarantifonden har nått sitt målkapital. Innan bestämmelserna träder i kraft gäller nuvarande regler, dvs. att resegarantin ordnas av arrangören eller näringsidkaren. Utredningen föreslår dock att resegarantin, efter beslut av den myndighet som regeringen bestämmer, ska få minskas i takt med att fondens kapital ökar. Ett sådant beslut skulle medföra att den resegaranti som ordnas av arrangören eller näringsidkaren under de år som fonden byggs upp inte ger fullt skydd för resenären, samtidigt som bestämmelserna om resegaranti

i form av garanti och fond inte har trätt i kraft. Denna fråga kan behöva ytterligare analys.

Ulf Jonare

Detta yttrande har beslutats av rådmannen Ulf Jonare efter föredragning av föredragande juristen Stefka Bokmark.